

PRÁVO PROTI DOMÁCÍMU NÁSILÍ XI. ZAHRANIČNÍ ÚPRAVY RAKOUSKO

© Jana Volková, 2011

LITERATURA

Kühnberg, S.: Gewalt in der Familie und Zivilrecht - Ein Überblick über die Rechtsbehelfe Gewalt ausgesetzter Personen in Österreich unter besonderer Berücksichtigung der Einstweiligen Verfügung. Acta iuridica olomucensis, Vol. 1, 2005, No. 2, s. 84 - 91.

Dobrovodský, R.: Domáce násilie v rakúskom práve. Justičná revue, 56, 2004, č. 12, s. 1413 - 1418.

Mottl, I.: Alte und neue rechtliche Instrumente gegen Gewalt in der Familie. ÖJZ, 1997, s. 542 - 550.

2

PRAMENY

- Zákon na ochranu před domácím násilím ze dne 31. 12. 1996 (Bundesgesetz zum Schutz vor Gewalt in der Familie),
- Trestní řád (Strafprozessordnung)
- Trestní zákon (Strafgesetzbuch)
- Exekuční řád (Exekutionsordnung)
- Zákon o policejním sboru (Sicherheitspolizeigesetz)
- Všeobecný občanský zákoník (ABGB)

3

- 1) Zákon na ochranu před domácím násilím
- 2) Trestněprávní ochrana
- 3) Soukromoprávní ochrana

4

1) ZÁKON NA OCHRANU PŘED DOMÁCÍM NÁSILÍM

5

- Zákon účinný od 1. 5. 1997
- Na jeho základě byl novelizován exekuční řád, ABGB a zákon o policii.
- Nejvýznamnější oprávnění vyplývající ze zákona:
 - a) Právo vykázat násilníka z bytu (polizeiliche Wegweisrecht) a právo zakázat mu vstup do bytu (Betretungsverbot)
 - b) Institut předběžného opatření (einstweilige Verfügung)

6

Ad a) Vykázání násilníka z bytu

§ 38a odst. 1 zákona o policejním sboru:

Pokud existuje důvodné podezření, že byl spáchaný trestný čin proti životu, zdraví nebo svobodě, může policejní orgán vykázat podezřelou osobu z bytu (domu), ve kterém žije ohrožená osoba nebo z prostoru, ve kterém se pohybuje. Policejní orgán je povinen vykázané osobě určit prostor, na který se toto vykázání vztahuje.

7

Ad a) Zákaz vstupu

§ 38a odst. 2 zákona o policejním sboru:

Za okolností uváděných v odst. 1 jsou policejní orgány zmocněny zakázat danému člověku vstup do určeného prostoru. Použití donucovacích prostředků k prosazení zákazu vstupu je však nepřipustné. Při zákazu navrátit se do vlastního bytu je třeba uvážit, aby tento zásah do privátního života dotyčného splňoval zásadu přiměřenosti (§29). Policejní orgány jsou zmocněny odebrat dotyčnému všechny klíče nalézající se v jeho držení, jsou také povinny dotyčnému umožnit, aby si vzal věci nezbytné pro osobní potřebu a informovat ho o možnostech ubytování. Vznikne-li nutnost, aby dotyčný vstoupil do bytu, ze kterého byl vykázán, může tak učinit pouze v přítomnosti policejních orgánů.

8

Ad b) Předběžné opatření:

- Pokud chce ohrožená osoba prodloužit 10 denní lhůtu k zákazu vstupu násilníka do bytu, musí se obrátit na soud s žádostí o předběžné opatření.
- O ochranu mohou žádat kromě manžela také členové nejbližší rodiny.
- Délka předběžného opatření max. 3 měsíce (s možností prodloužení).
- Předběžné opatření upraveno v § 382 odst. 1 a v § 382b odst. 2 exekučního řádu.

9

Z § 382 odst. 1 a v § 382b odst. 2 exekučního řádu vyplývají 4 formy předběžných opatření pro ochranu před domácím násilím:

- Násilník musí opustit byt (dům) a jeho blízké okolí.
- Násilník se nesmí vrátit do bytu nebo do blízkého okolí.
- Násilník se nesmí přiblížit ke konkrétně stanovenému místu.
- Násilníkem nesmí jakoukoli formou (email, sms, telefon) kontaktovat soudem určené osoby

10

2) TRESTNĚPRÁVNÍ OCHRANA

11

- Část 10. trestního zákoníku upravuje „Delikty proti dobrým mravům“

■ Ustanovení trestního řádu:

- § 162 odst. 2: právo oběti přizvat třetí osobu ke všem úkonům řízení.
- § 162a odst. 2: právo oběti, aby nevyovídala v přítomnosti násilníka.
- § 247a: soudní řízení prostřednictvím videa
- § 166 odst. 2: soud má povinnost klást obětem (jako svědkům) šetrné otázky a pokud je to možné, nedotazovat se na velmi osobní skutečnosti.
- § 229: možnost vyloučení veřejnosti v soudním řízení.

12

3) SOUKROMOPRÁVNÍ OCHRANA

13

a) Manželské právo

§ 16 ABGB: Právo na tělesnou nedotknutelnost.

§ 89 ABGB: Obecná manželská práva a povinnosti.

§ 92 ABGB: Manželé mají povinnost žít ve společném bydlí. Pokud však činí jeden z manželů společné bydlení neúnosné, je oprávněn druhý z manželů žít odděleně.

§ 1328 ABGB: Náhrada škody, ušlého výdělku za trestné jednání, nucení ke společnému bydlení, zneužívání.

14

a) Práva dětí na ochranu před násilím

§ 146a ABGB: zákaz trestání dětí.

§ 215 ABGB: oprávnění orgánu péče o dítě a mládež k tomu, aby mohl činit nutná opatření týkající se péče o dítě, pokud je péče ze strany rodičů nedostatečná.

15